

Mi legyen Budapest új neve?

A magyar metropolisz nevének kérdése ma már széles körben képezi a megbeszélés és vita tárgyát, mert minden józan polgára ennek a városnak érzi, hogy addig szó sem lehet fürdővárosról, amíg magában a város nevében is benne van a „pestis“, — „dögvész“, — németül „Peszt“.

Nem hisszük, hogy ebben a városban élneek mérvadó helyen olyan egyének, akik a közmondásos Buda-nak ellenségei volnának, viszont igaz, hogy az a szó „pesti“ valami uribb dolgot jelent, mint az a szó, hogy „budai“, de magyar szempontból mégis csak Buda az érték és az a szó Buda, Kelet felé ugyan, mint a harangszó.

Sok elismerésben volt részünk telefonon és alább adjuk azokat az írásokat, amelyek erre a kérdésre vonatkoznak.

Buda vagy Budavár

A „Budai Napló“ legutóbbi száma megállapította, a magyar főváros neve lehet: Buda, Budavár vagy Budavára, de semmiesetre se maradjon Budapest.

A „Budavára“ névtervezetnek Orosháza és Jánosháza nevekkel való összehasonlítása, illetve ezen nevek analógiájára való képezése azonban nem szerencsés és félreértésen alapszik. Amiért is a Budavára nevet már eleve el kell ejtenünk.

A Temesvár, Sárvár, Kolozsvár, Segesvár, Dombóvár, Marosvár (későbbi Csanád), Nádor-Fehérvár, stb. mintájára lehetne képezni a Budavár nevet.

A múlt számban közzétett Pechavar név helyesen így hangzik: Pesávár (Pesá-Vár), a „Vár“ szó megfelel a magyar város szó jelentésének, úgy mint a perzsában az

„Abad“ szó. Pld. a következő indiai városnevek: Tenis-Vár, Katia-Vár, Segis-Vár, Buda-Vár, Ó-Város — Old-City, továbbá: Hajder-Abad, Ahmed-Abad, Sztalin-Abad, stb. A Budavár név (angolosan Budawar) egyben indiai név is, amint látjuk és jelentése Ó-Város, Öreg-Város. Sőt az urduban és gudzaráti nyelven beszélő népeknél van ilyen családnév is: Budavári, (angolosan írva Budawari) ennek jelentése: Budavári (Alt-Stadter), stb.

Mindezeknek a rendkívül érdekes hasonlatoknak dacára, amelyek a magyarságnak Indiában való ismertté tétele érdekében nagyszerűen felhasználhatók volnának, azt tanácsolom, hogy mégis köveszük a mozgalmat azon a vonalon, amelyen a Budai Napló segítségével olyan nagyszerűen nekiindult, továbbá tartsuk szem előtt a Budapest ellen felhozott sok érv közül azt az érvet is, hogy legyen fővárosunk neve minél rövidebb és minél könnyebben megjegyezhető. És ennek alapján Róma, Páris, Osló, Berlin, London fővárosnevek rövidségének mintájára egy név mellett maradhatunk csak meg és ez: Buda.

Budavár lehetne esetleg a mai Vár helyett az első kerület külön neve, mint ahogy a IV. kerület neve lehetne a mai Belváros helyett Pestváros.

A legdöntőbb érv továbbá az, hogy mi nem akarunk semmi újat sem kreálni. „Budavár“ név kétségtelenül új lenne, hanem mi folytatni akarjuk a múlt dicsőséges tradícióit és elő akarjuk készíteni, hogy a régi dicsőséges BUDA név a maga teljes dicsőségében ünnepelhesse egykoron a kétezeréves jubileumát, hirdetve a magyar nép és szellem nagyságát minden népeknek.

Szell Sándor.